

Algemene Beschouwingen
De woelige wereld en Westerkwartier

“Oh, sit down

Sit down next to me

Sit down (down, down, down, down)

In sympathy”

Britse band James, 1989

Herfst 2022,

Annemiek KleinJan-Uneken, Natasja Bennink, Emil Klok, Klaas-Wybo van der Hoek

Aartjan Feitsma, Milena Bleeksma en Johan Zielstra

Foto: Martine Buurman

De wereld in Westerkwartier

Zittend op een bankje aan het Aduarderdiep praat ik met een buurvrouw. We nemen even de week door en van een klein verhaal over de biologietoets van één van de kinderen komen we zo op de grote wereldproblematiek.

Hebben we met elkaar wel door hoe afhankelijk we zijn van de grote, grote wereld? Wij merken het aan de energieprijzen, de inflatie en we delen de verschrikkelijke verhalen van de mensen die moeten vluchten voor oorlog en rampen. En wat kunnen wij doen om de klimaatveranderingen op te lossen? Mijn buurvrouw en ik voelen ons eventjes kwetsbaar en klein, maar in ons woekt ook een koppig optimisme. Wij zijn niet het slachtoffer! We voelen ons verantwoordelijk voor onze democratie en we willen op komen voor onze gemeenschap Daar waar aandacht is voor vertrouwen en ruimte is voor de menselijke maat!

Van de huidige oorlog en de toestand in de wereld kunnen en moeten we volgens ons in ieder geval leren dat

- we meer zelfvoorzienend moeten leven en minder afhankelijk moeten zijn van voedsel en grondstoffen die van ver komen;
- we alles op alles moeten zetten om ons sneller onafhankelijk te maken van fossiele brandstoffen
- en dat persoonlijk welzijn echt niet altijd in geld is uit te drukken.

We staan zuchtend op en wandelen verder.

.....

Voor de fractie van GroenLinks is het voeren van het goede en eerlijke gesprek heel waardevol. Het gesprek met de agrariërs van vorige week is daar een mooi voorbeeld van. Een gesprek dat start vanuit interesse en nieuwsgierigheid.

In mijn dagelijks werk als docent probeer ik deze nieuwsgierigheid ook bij studenten te ontwikkelen door ze vragen te laten stellen en door actief naar ze te luisteren. Het werken met jongeren geeft mij energie en hoop. Vorige maand gaf ik bijvoorbeeld les aan eerstejaars studenten over het belang van Preventie en Gezondheidscampagnes. Ik deed dit samen met een jongerenwerker van de Schans. We luisterden naar ze: wat houdt hun bezig; hoe gaat het met ze en waar lopen ze tegenaan. Voor deze studenten liggen succes en falen heel dicht bij elkaar en ze ervaren veel prestatiedruk. Ook in het onderwijs zorgt het doorgeslagen neoliberalisme tot onnodig veel stress. Waarom doen we dit toch? Daar wordt de wereld echt niet leuker van!

Laten we er voor zorgen dat de signalen van jongeren gehoord en opgepakt worden!

Dit geldt ook voor onze jongeren in het Westerkwartier. We kennen allemaal nog het verhaal van de jongeren over de woningnood in Zuidhorn. Dit verhaal vroeg om een vervolg!

In mijn les probeerden de studenten een positieve draai te geven aan verschillende problemen. Ze bedachten campagnes over depressie, drugsgebruik en geluidsoverlast en bedachten oplossingen over de uitdagingen in de zorg. Deze jongeren zitten echt vol met ideeën hoe het allemaal beter kan! Zij kunnen en willen ons helpen de samenleving overeind te houden!

Westerkwartier in de wereld

Waar staat onze gemeente in de woelige wereld van nu?

Ik deel vandaag de verhalen en wensen van drie jongeren uit onze gemeente: Teun, Esra en Chantal

Drie jongeren met een herkenbaar verhaal **en** met een oplossing! Hun oplossingen hebben we vertaald in moties die we graag voorleggen.

Teun

Teun is 19 woont in Garnwerd. Hij doet de opleiding tot industrieel Ontwerper in Groningen. Voor zijn opleiding helpt hij mee aan een project dat tot doel heeft verpakkingsmaterialen circulair te maken. Het project richt zich op het kweken van oesterzwammen op koffiedik. Teun ontwerpt de verpakkingen; ook vanuit restmaterialen.

In het project wordt samengewerkt met meerdere opleidingen, daardoor is er veel kennis aanwezig en leert iedereen van elkaar. Het start met het in kaart brengen van de afvalstromen en het eindigt met oesterzwambitterballen tijdens de borrels.

Teun zou graag dat mensen in zijn woonomgeving zich meer bewust worden van de mogelijkheden van afval. Krachten bundelen om tot oplossingen te komen, dat lijkt hem wel wat.

GROENLINKS

Motie: Vereniging circulaire gemeente

Ezra

Ezra is 22 en woont in Grijpskerk bij zijn ouders, maar hij wil heel graag zelfstandig wonen. Het liefst in Grijpskerk, want daar voetbalt hij.

Helaas er is geen woonruimte te vinden. Maar Ezra laat het hier niet zo maar bij laten zitten. Hij weet dat er plannen zijn rondom de nieuwbouw van het Lauwers college.

Er moet daar toch meer mogelijk zijn? We kunnen toch met meerdere jongeren bij elkaar gaan zitten en plannen gaan maken over hoe wij willen wonen? Participatie heet dat toch?

Zijn vriendin Trude zou heel graag samen met ouderen willen wonen. Elkaar helpen, boodschappen doen, de was doen. Ezra ziet ook deze woonvorm wel zitten.

Hoe zorgen we ervoor dat onze wensen gehoord worden?

GROENLINKS

Motie: bredere blik en aandacht voor de ontwikkelingen rondom de scholen in Grijpskerk.

Chantal

Chantal is 16 en woont in Zuidhorn, ze is heel sportief en volleybalt wekelijks in de sporthal. Daarnaast gaat ze elke maandag naar drumles in het Kunstencentrum.

Een keer in de maand stoort ze zich aan het niet beschikbaar zijn van tampons in de sporthal of in het Kunstencentrum. Gelukkig is ze vaak goed voorbereid, maar kent ook de verhalen van vriendinnen die het lastig vinden om te vragen om tampons en soms ook niet over voldoende zakgeld bezitten om het te kopen. Chantal vindt dat menstruatie artikelen net als zeep en WC papier beschikbaar moeten zijn in openbare gelegenheden.

Waarom wordt hier toch altijd zo moeilijk over gedaan?

GROENLINKS

Motie: Gratis menstruatie artikelen in bibliotheken, scholen en sporthallen

De fractie van GroenLinks denkt dat we met onze moties een bijdrage kunnen leveren aan het overeind houden van de samenleving door:

- in te zetten op het vergroten van onze zelfvoorzienendheid en het verkleinen van onze afhankelijkheid;
- de lokale kennis en kunde en de dorpse samenlevingen en sociale samenhang te versterken;
- en door vooral niet moeilijk doen als het makkelijk kan!

Tot slot wat inhoudelijke beschouwingen op de voorliggende stukken:

Tweede Bestuursrapportage

In de Tweede bestuursrapportage 2022 wordt netjes verslag gedaan van de voortgang van de uitvoering van het beleid. Dat er nog veel onzekerheden zijn, zoals door de inflatie en de energiecrisis begrijpen we. Het zijn voor ons als inwoners spannende tijden!

Minder tevreden zijn we over de kosten van de afvalverwerking. Het college lijkt daarbij minder in control te zijn geweest. Met de antwoorden op onze technische vragen, waarvoor dank, en de inbreng van onze wethouder in het raadsoverleg hebben we hier meer vertrouwen in gekregen. We zullen het proces natuurlijk goed en kritisch blijven volgen.

De antwoorden op de technische vragen van mijn fractie over het onderhoud van de wegen geeft ons onvoldoende comfort bij onze controletaak. Daarom ons verzoek: kan het college standaard wat meer zicht geven in de keuzen, vooral financieel, die gemaakt worden? Een eenvoudige lijst met

bondig de doorslaggevende argumenten en bedragen geeft ons meer controlehouvast en dat zou voldoende moeten zijn.

Programmabegroting 2023

In de voorliggende begroting staan nog heel weinig nieuwe beleidsvoornemens en we zijn natuurlijk razend benieuwd naar dat wat in december komen gaat. De 5% extra OZB-verhoging mag dan in de begroting van vorig jaar zijn aangekondigd, maar is in die zin vreemd, omdat we nog helemaal niet weten waarvoor we deze gaan inzetten. We vragen van inwoners in deze dure tijd extra belasting zonder hen te kunnen vertellen waarvoor. Overigens is het eerlijke verhaal wel dat die in totaal 7,4% verhoging nog ver onder de huidige inflatie ligt. Maar het zou goed zijn de inflatie een beetje kunnen dempen door de OZB juist zeer gematigd te verhogen. Vandaar dat de motie van de CU voor verschillende scenario's en een goede onderbouwing ook een GroenLinks-motie is.

Verder zal onze fractie zal er op toezien dat we de beschikbare vrije ruimte -of deze in 2023 nu 4,2 miljoen euro of minder of meer wordt-, gaan invullen met goede en duurzame plannen.

Onze fractie blijft, net als het college, aandacht vragen voor de positie van bakkers en andere energie-intensieve mkb'ers. Wij begrijpen de bezwaren als staatssteun enzovoorts, maar laten we juist daarom nog creatiever zijn. Laat het college bevorderen dat er private fondsen komen, die wel voor overbruggingsfinanciering kunnen zorgen. Banken, leveranciers en consumenten kunnen daaraan bijdragen en de gemeente zou in de vorm van advisering en facilitering aan deze steun kunnen meewerken. Deze kwestie is echt dringend en bepalend voor de levendigheid en leefbaarheid!

Eén van de belangrijkste plannen is wat ons betreft de versnelling van transities. Daarmee kunnen we ons minder afhankelijk maken van de grote wereld. Ook incidenteel geld moet **nu** ingezet worden om hulp te bieden die op termijn structureel uitpakt.

Er wordt vaak gesproken over ravijnjaren, die zoals het er naar uitziet steeds vooruitgeschoven worden. Onze fractie komt met een motie om onze zorgen hierover uit te spreken en te delen.

Laat ook den Haag luisteren naar de inwoners van Westerkwartier en besluitvaardig gaan handelen.

Tot slot ik gun iedereen het bankje aan het Aduarderdiep, daar waar dromen, bezinning, beschouwing en oplossingsrichtingen met elkaar gedeeld kunnen worden.